

Obsah

0. ÚVODNÍ POZNÁMKY	11
1. CO JE TO FILOSOFIE?	15
1.1 Problémy	15
1.2 Celek světa	21
1.3 Bytí	23
1.4 Filosofie	26
1.4.1 Další filosofické disciplíny	26
1.5 Shrnutí (1)	29
2. FILOSOFIE A PROBLÉM BYTÍ	31
2.1 Kosmologie	31
2.1.1 Problémy: (* 2.1.2).....	31
2.1.2 Řecká přírodní filosofie (* 5.3.2; 5.3.3; 2.2.2.1) [6.1.1.1]	32
2.1.3 Co je kosmologie	34
2.1.4 Shrnutí (2.1)	34
2.2 Ontologie	35
2.2.1 Problémy	35
2.2.2 Pojem bytí	36
2.2.2.1 Eleaté (2.1.2 * 2.2.2.2) [6.1.1.1]	36
2.2.2.2 Atomisté (2.2.2.1 * 3.2.1) [6.1.1.1]	40
2.2.3 Shrnutí (2.2)	41
2.3 Metafyzika	42

2.3.1 Antika	42
2.3.1.1 Problémy (3.2.2 * 2.3.1.2).....	42
2.3.1.2 Platón (2.2.2.2; 2.3.1.1 * 2.3.1.3) [6.1.1.2]	42
2.3.1.2.1 Novoplatonismus (3.2.5 * 3.2.6)	44
2.3.1.2.2 Problémy	45
2.3.1.3 Aristotelés (2.3.1.2 * 3.2.4; 3.2.5) [6.1.1.3]	46
2.3.1.3.1 Estetika	51
2.3.1.4 Co je to metafyzika	52
2.3.1.5 Problémy	54
2.3.1.6 Shrnutí (2.3.1)	55
2.3.2 Středověk (3.2.6 * 3.3)	56
2.3.2.1 Členění metafyziky	56
2.3.2.2 Metaphysica generalis [6.1.1.4]	57
2.3.2.2.1 Definice	57
2.3.2.2.2 Spor o univerzálie	58
2.3.2.3 Metaphysica specialis	63
2.3.2.4 Shrnutí (2.3.2)	71
2.3.3 Současnost	72
2.3.3.1 M. Heidegger (3.6.2.5; 4.3.4.3 * 4.3.4.2) [6.1.1.5]	72
2.3.3.2 N. Hartmann (3.6.2.6 * 2.3.3.3)	77
2.3.3.3 Další koncepty (2.3.3.2 * 4.3.2.3.1)	80
2.3.3.4 Shrnutí (2.3.3)	82
2.4 Shrnutí (2)	82

3. FILOSOFIE A PROBLÉM POZNÁNÍ 85

3.1 Problémy	85
3.1.1 Co je gnoseologie	86
3.2 Antické a středověké dědictví	87
3.2.1 Sofisté (2.2.2.2 * 3.2.2)	87
3.2.2 Sókratés (3.2.1 * 2.3.1.1)	88
3.2.2.1 Dialog	89
3.2.2.2 Dialektika	92
3.2.3 DOXA a EPISTÉMÉ	93
3.2.4 Logika (2.3.1.3 *)	93
3.2.5 Kritická skepse (2.3.1.3 * 2.3.1.2.1)	96
3.2.6 Poznání a víra (2.3.1.2.1 * 2.3.2)	98

3.2.7 Shrnutí (3.2)	100
3.3 Obrat k subjektu (2.3.2 * 3.4.1)	101
3.3.1 Souvislosti	101
3.3.1.1 Renesance	101
3.3.1.2 Reformace	102
3.3.2 Problémy	103
3.3.3 Empirismus (2.1 *)	104
3.3.3.1 F. Bacon	104
3.3.3.2 J. Locke	105
3.3.3.3 Solipsismus	107
3.3.4 Racionalismus	108
3.3.4.1 R. Descartes [6.1.2.1]	109
3.3.4.2 B. Spinoza a G. W. Leibniz	113
3.3.5 Poznání a pravda	116
3.3.5.1 Dvě roviny poznání	116
3.3.5.2 Pojetí pravdy	118
3.3.6 Shrnutí (3.3)	119
3.4 Kriticismus	120
3.4.1 Skepticismus D. Huma (3.3 * 3.4.2) [6.1.2.2]	120
3.4.1.1 Kauzalita	122
3.4.1.2 Strukturalismus (3.6.1.4 * 4.5.2)	123
3.4.2 I. Kant (3.4 * 4.3.1.2; 3.5.1) [6.1.2.3]	124
3.4.2.1 Problémy	124
3.4.2.2 Transcendentální filosofie	125
3.4.2.3 Novokantovství (4.3.4.1 * 3.6.2.1)	134
3.4.3 Shrnutí (3.4)	134
3.5 Vědomí a sebevědomí	135
3.5.1 Problémy (3.4.2 * 3.6.1)	135
3.5.2 Německá klasická filosofie (3.6.1.2 *)	136
3.5.2.1 J. G. Fichte	136
3.5.2.2 F. W. J. Schelling	138
3.5.2.3 G. W. F. Hegel [6.1.2.4]	139
3.5.2.3.1 Dialektická logika	141
3.5.2.3.2 Filosofie dějin	142
3.5.3 Shrnutí (3.5)	143
3.6 Novodobá gnoseologie	144
3.6.1 Scientismus (3.5.1 * 4.3.2.1)	144
3.6.1.1 Problémy	144
3.6.1.2 Pozitivismus	145

3.6.1.2.2 Sociologie	146
3.6.1.3 Novopozitivismus (4.4.3 * 3.6.1.4) [6.1.2.5]	148
3.6.1.4 Kritický racionalismus K. Poppera (3.6.1.3 * 3.4.1.2)	155
3.6.1.5 Scientistická kritika metafyziky	156
3.6.1.6 Shrnutí (3.6.1)	159
3.6.2 Antiscientistické směry	160
3.6.2.1 Problémy (3.4.2.3 * 3.6.2.2)	160
3.6.2.2 Filosofie života (3.6.2.1 * 3.6.2.3)	162
3.6.2.3 Pragmatismus (3.6.2.2 * 3.6.2.4)	164
3.6.2.4 Intuitivismus H. Bergsona (3.6.2.3 * 3.6.2.5) ..	166
3.6.2.5 Fenomenologie (3.6.2.4 * 2.3.3.1) [6.1.2.6]	167
3.6.2.6 Současná filosofická hermeneutika (4.3.4.3 * 2.3.3.2)	173
3.6.2.7 Shrnutí (3.6.2)	176
3.7 Metodologie vědy	177
3.8 Třídění věd	178
3.9 Shrnutí (3)	179

4. FILOSOFIE A PROBLÉMY ČLOVĚKA

4.1 Problémy	181
4.2 Pojetí člověka v antice a středověku	182
4.2.1 Antika	182
4.2.2 Středověk	183
4.2.3 Shrnutí (4.2)	185
4.3 Novověk	186
4.3.1 Člověk jako subjektivita	186
4.3.1.1 R. Descartes	186
4.3.1.2 I. Kant (3.4.2 * 3.5)	187
4.3.1.2.1 Liberalismus a socialismus	189
4.3.2 Člověk jako předmětná bytost	190
4.3.2.1 Problémy (3.6.1 * 4.3.2.2)	190
4.3.2.2 L. Feuerbach (4.3.2.1 * 4.3.2.3)	192
4.3.2.3 K. Mārxx (4.3.2.2 * 4.3.3.1) [6.1.3.1]	194
4.3.2.3.1 Marxismus 20. století (2.3.3.3 * 4.4.1)	196
4.3.3 Člověk a vůle	200
4.3.3.1 Problémy (4.3.2.3 * 4.3.3.2)	200

4.3.3.2 A. Schopenhauer a F. Nietzsche (4.3.3.1 * 4.3.4.1) [6.1.3.2]	201
4.3.4 Existence	203
4.3.4.1 S. Kierkegaard (4.3.3.2 * 3.4.2.3)	203
4.3.4.2 M. Heidegger (2.3.3.1 * 4.3.4.3)	205
4.3.4.3 Existencialismus (2.3.3.1 * 3.6.2.6)	207
4.3.4.3.1 Problémy	207
4.3.4.3.2 A. Camus	209
4.3.4.3.3 J. P. Sartre [6.1.3.3]	211
4.3.4.3.4 K. Jaspers	216
4.3.4.3.5 G. Marcel	219
4.3.4.3.6 M. Buber	222
4.3.5 Shrnutí (4.3)	224
4.4 Filosofická antropologie	225
4.4.1 Problémy (4.3.2.3.1 * 4.4.2)	225
4.4.1.1 Co je filosofická antropologie	226
4.4.2 M. Scheler (4.4.1 * 4.4.3) [6.1.3.4]	226
4.4.3 A. Gehlen a H. Plessner (4.4.2 * 3.6.1.3)	230
4.4.4 Shrnutí (4.4)	231
4.5 Etika	232
4.5.1 Problémy	232
4.5.2 Povaha a členění etiky	234
4.6 Shrnutí (4)	235

5. FILOSOFIE DNES: hledání nových zdrojů 237

5.1 Problémy	237
5.2 Postmoderna (3.4.1.2 *) [6.1.4.1]	239
5.3 Východní filosofie	242
5.3.1 Problémy	242
5.3.2 Indie	246
5.3.3 Čína (* 2.2.2.1) [6.1.4.2]	251

6. PŘÍLOHY 257

6.1 Malá čítanka filosofických textů	257
6.2 Rejstřík	298
6.3 Přehled základní literatury	303